

309/2007. (XI. 15.) Korm. rendelet

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a hadisírok rendezéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről

1. § A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a hadisírok rendezéséről szóló Megállapodás (a továbbiakban: szerződés) kötelező hatályának elismerésére.
2. § A Kormány a szerződést e rendelettel kihirdeti.
3. § A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a hadisírok rendezéséről

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek) azon meggyőződésüktől vezérelve, hogy a katonáknak és a polgári személyeknek, akik életüket veszítették a világháborúkban a különböző hadiesemények következtében joguk van méltó, örök nyughelyre;

kiindulva a humanitárius nemzetközi jogi szabályokból és elvekből, a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan Genfben, 1949. évi augusztus hó 12. napján kelt Egyezmények és azok 1977. június 8-i Kiegészítő Jegyzőkönyvei rendelkezéseiből, az alábbiakban állapodnak meg:

1. Cikk

Fogalmak meghatározása

Jelen Megállapodásban alkalmazott fogalmak jelentése a következő:

- a) „hadisírok” kifejezésen olyan helyek értendők, ahol a fegyveres erőkhöz tartozó személyek, fegyveres összetűzések következtében elesettek, hadifogságban elhunytak, illetve polgári elhurcoltak nyugszanak, beleértve az egyéni és közös sírokat, jeltelen sírokat, illetve a nevezett helyeken felállított emléktáblákat, emlékműveket és emlékjeleket;
- b) „magyar hadisírok” kifejezésen olyan, a mai Szlovén Köztársaság területén levő hadisírok értendők, amelyekben magyar nemzetiségű személyek nyugszanak;
- c) „szlovén hadisírok” kifejezésen olyan, a mai Magyar Köztársaság területén levő hadisírok értendők, amelyekben szlovén nemzetiségű személyek nyugszanak;
- d) „hadisírok rendezése” kifejezés jelenti a temető határainak meghatározását, emlékjelek elhelyezését vagy felújítását, és olyan további intézkedéseket, melyek az emlékhely területén elvégzendő változtatásokat, hadisírok és osszáríumok építését foglalják magukban;
- e) a „hadisírok fenntartása” kifejezés a hadisírok megőrzését és felismerhető állapotukban való fenntartását jelenti, a nemzetközi megállapodásokkal összhangban;
- f) a „felismerhető állapotban való fenntartás” a hadisírok olyan állapotát jelenti, hogy azonnal felismerhető legyen a sír katonai jellege, olvashatók az elhunytak nevei, rendfokozatuk, állampolgárságuk, születési és elhalálozási időpontjuk és elhalálozásuk színhelye, természetesen amennyiben mindezen adatok ismertek.

2. Cikk

Tájékoztatás

- (1) A Szerződő Felek kölcsönösen tájékoztatják egymást a másik Fél saját államuk területén fellelhető hadisírjainak létezéséről, helyszínéről és állapotáról, és kicserélik egymás között az erre vonatkozó dokumentumokat.
- (2) A Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak, hogy az illetékes szervek útján lehetővé teszik egymás számára a kutatómunkát és a hadisírokkal összefüggő adatok cseréjét, és kölcsönösen segítik egymást az adatgyűjtésben.
- (3) A Szerződő Felek kölcsönösen tájékoztatják egymást, ha a másik Felet érintő hadisírokat fedeznek fel, melyek nincsenek feltüntetve az előző bekezdésben említett dokumentumokban. Az újonnan felfedezett hadisírok nyilvántartásba vételét a Szerződő Felek adategyeztetés útján végzik el.
- (4) A Szerződő Felek haladéktalanul tájékoztatják egymást a másik Felet érintő hadisírok tudomásukra jutott károsodásáról és a helyreállítás érdekében tett intézkedésekről.

3. Cikk

A hadisírok védelme, fenntartása és rendezése

- (1) A Szerződő Felek biztosítják a saját államuk területén levő hadisírok védelmét, fenntartását, gondozását, s azt, hogy azok méltatlan körülmények közé ne kerüljenek.
- (2) A Szerződő Felek a hadisírok védelmét és fenntartását, valamint az újonnan felfedezett hadisírok rendezését saját államuk törvényeivel összhangban, egymás vallási és egyéb hagyományainak tiszteletben tartásával végzik.
- (3) Jelen Megállapodás 2. Cikk (4) bekezdésében említett esetekre nézve a Szerződő Felek gondoskodnak a károsodott hadisírok eredeti állapotukba való visszaállításáról, és értelemszerűen igyekeznek megakadályozni a hasonló esetek újbóli előfordulását.

4. Cikk

A hadisírok látogathatósága

- (1) A Szerződő Felek saját törvényhozásukkal összhangban lehetővé teszik a másik Szerződő Fél állampolgárai számára államuk területén levő hadisírok látogathatóságát.
- (2) A Szerződő Felek kölcsönösen biztosítják egymásnak a másik Szerződő Fél állama területén levő hadisírjai állapotának ellenőrzési jogát az erre felhatalmazott szervezetek által.

5. Cikk

A hadisírok elhelyezése

- (1) A Szerződő Felek ingyenesen, időbeni korlátozás nélkül biztosítják egymásnak azon földterületek használatát, ahol a másik Szerződő Fél államának hadisírjai fekszenek.
- (2) Amennyiben valamely földterület rendeltetésében változás áll be, az abban érdekelt Szerződő Fél köteles új alkalmas helyről gondoskodni, és vállalni az ott nyugvók földi maradványainak kihantolásával, áthelyezésével, továbbá a sírkövek és síremlékek áthelyezésével, valamint az új hadisírok megfelelő rendezésével kapcsolatos összes költségeket.
- (3) Az új földterület kiválasztása s az új hadisír kialakítása a másik Szerződő Fél egyetértésével történik.

(4) Az újonnan felfedezett hadisírok rendezését azon a helyen kell elvégezni, ahol a földi maradványokat megtalálták. Ha ez nem lehetséges, úgy a Szerződő Felek által meghatározott más méltó helyen.

6. Cikk

Exhumálás

(1) A hadisírban nyugvók földi maradványainak exhumálására és a másik Szerződő Fél államába való átszállítására csak a Szerződő Felek egyikének kérelmére és a másik Fél egyetértésével kerülhet sor. A kérelmet és az engedélyt a Megállapodás végrehajtásáért felelős szervek közlik egymással.

(2) Az a Szerződő Fél, amely olyan hadisírokat rendez és tart fenn, amelyekben harmadik ország háborús áldozatai is nyugszanak, a földi maradványok esetleges újratemetését az érintett harmadik országgal rendezi.

(3) A hadisírban nyugvók földi maradványainak az új nyughelyre történő átszállítása céljából végzendő exhumálásnál az érintett Szerződő Felek képviselői jogosultak jelen lenni.

(4) Az exhumálásról jegyzőkönyv készül, melyben rögzítik az exhumálás idejét és napját, helyszínét, az exhumált személyek adatait, ha ismertek vagy az esetleges azonosításhoz szükségesek, az esetleges más azonosító jegyeket, az egyes sírfeliratok szövegét, valamint az új sírhely helyszínét, ahova az exhumált maradványokat újratemetik. Az exhumálás digitális úton is rögzítésre kerül.

7. Cikk

Költségek

(1) A magyar hadisírok rendszeres fenntartásának költségeit a Szlovén Köztársaság Kormánya fedezi.

(2) A szlovén hadisírok rendszeres fenntartásának költségeit a Magyar Köztársaság Kormánya fedezi.

(3) Mindkét Szerződő Fél a másik Szerződő Fél országának területén és annak beleegyezésével saját költségén rendezheti és gondozhatja hadisírjait.

(4) Az olyan hadisírok pótlólagos rendezésével vagy felújításával kapcsolatban felmerülő költségeket, amelyek felett a Szerződő Felek egyike védnökséget vállalt, saját maga viseli. Az a Szerződő Fél, amely olyan hadisírok felett kíván védnökséget vállalni, amelyekben harmadik országok állampolgárainak földi maradványai is nyugszanak, beszerzi a harmadik országok hozzájárulását.

8. Cikk

A Megállapodás végrehajtásáért felelős szervezetek

(1) A szlovén Szerződő Fél részéről a Megállapodás végrehajtásáért a hadisírok rendezéséért illetékes minisztérium felelős.

(2) A magyar Szerződő Fél részéről a Megállapodás végrehajtásáért a honvédelemért felelős miniszter felelős.

9. Cikk

Közös kormányközi vegyesbizottság

(1) Jelen Megállapodás végrehajtásának egyeztetésére a Szerződő Felek közös kormányközi vegyesbizottságot (a továbbiakban: vegyesbizottság) hoznak létre. A vegyesbizottságba mindkettő Szerződő Fél három-három tagot delegál, a Megállapodás hatálybalépését követő hat hónapon belül.

(2) Jelen Megállapodás végrehajtásával és értelmezésével kapcsolatos összes vitás kérdést a Szerződő Felek tárgyalásos úton rendezik a vegyesbizottság közreműködésével.

(3) A vegyesbizottság igény szerint ülésezik a kezdeményező által megjelölt helyszínen. A felmerülő költségeket a Szerződő Felek mindegyike saját maga fedezi. A tolmácsolási költségeket a vendéglátó fizeti.

(4) A vegyesbizottság elfogadja ügyrendjét, amellyel a munkájára vonatkozó eljárási kérdéseket szabályozza.

10. Cikk

Záró rendelkezések

(1) Jelen Megállapodás határozatlan időre jön létre. A Szerződő Felek hivatalosan, diplomáciai úton értesítik egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi követelményeknek eleget tettek. A Megállapodás a későbbi, a hatálybalépéshez szükséges belső követelmények teljesítését igazoló értesítés kézhezvételével lép hatályba.

(2) Jelen Megállapodás nem érinti a Felek azon nemzetközi szerződésekben foglalt jogait és kötelezettségeit, amelyeknek a Felek a jelen Megállapodás hatálybalépésekor már részesei.

(3) A jelen Megállapodást a Szerződő Felek bármikor írásban módosíthatják. A módosítás hatálybalépéséhez a jelen Cikk (1) bekezdésében írt eljárás szükséges.

(4) Jelen Megállapodás felmondására irányuló szándékot a Szerződő Felek írásban közlik egymással. A jelen Megállapodás a másik Félről érkező felmondás kézhezvételének napjától számított hat hónap elteltével hatályát veszti.

Készült Lendván, 2007. október 17-én, két eredeti példányban, mindegyik példány magyar és szlovén nyelven, és mindkét nyelvű változat egyaránt hiteles.

(Aláírások)

4. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2-3. §-a a szerződés 10. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.¹

(3) A szerződés, illetve e rendelet 2-3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismerteté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.²

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a honvédelemért felelős miniszter gondoskodik.³

---

1 Hatályba lépett 2008. VIII. 11-én a 38/2008. (IX. 5.) KüM határozat alapján

2 Lásd: 38/2008. (IX. 5.) KüM határozat.

3 Lásd: 2/2009. (IV. 28.) HM határozat.